Ч. 88 — Пятниця 23 цьвітня (5 мая) 1899 — Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Угода з Угорщиною. — Всїлякі чутки о якихсь змінах і справа язикова. — Італїяньский парлямент а справа хіньска. — Вісти з Филипинів).

Президент міністрів ґр. Тун і міністер фінансів др. Кайцль мають при кінци слїдуючого тиждня виїхати до Будапешту в цїли веденя дальших переговорів в справі угоди з Угорщиною. Що до самої угоди то N. fr. Presse доносить, що Мадяри годять ся на продовжене угоди лиш до 1903 р. взглядно до 1904 р., підчас коли угорске правительство обстає при тім, щоби угода тревала аж до 1907 р., навіть в такім случаю, коли би зроблено угоду в дорозї позапарляментарній.

Від кількох днів розносять віденьскі і наші ґазети всїлякі непокоячі вісти о якихсь маючих незадовго настати важних змінах. Говорять н. пр. о уступленю теперішного кабінету, дають пізнавати, що Рада державна буде розвязана, що дотеперішна більшість парляментарна розбиває ся і т. п. Всї тї вісти мають, здає ся, своє жерело в намірі правительства залагодити остаточно справу язикову в дорозї закона маючого видати ся на основі §. 14, чому здає ся і Нїмцї не дуже раді і чого Чехи дуже боять ся. Може також бути, що молодоческі вісти умисно розпускають тї непокоячі вісти, щоби з одної сторони приготовити публику до змін, які мають настати, а на котрі вже й молодоческа партия годить ся, з другої щоби все ще щось виторгувати від правительства. Здає ся отже, що всї тї непокоячі вісти не мають нїякого глубшого значіня.

Ческа Politik доносить, що Молодочехи готові вже згодити ся на розпорядженя язикові видані на основі §. 14. Та сама ґазета каже, що правительство евентуально позискалоби правицю до виданя такого закона, коли би могло дати запоруку, що по оголошеню того закона настануть знову нормальні відносини парляментарні. В противнім случаю правиця не дасть своєї апробати.

Пос. Страньский виголосив на зборах своїх виборців бесіду, в котрій сказав, що Чехи повинні би докладно означити, чого саме они жадають для себе, а що готові би признати Нїмцям. О тім, що закон язиковий подїлив би край на части, нема й бесїди. Преці й давнїйше під взглядом язиковим не було згоди а край все-таки не був роздїлений. Могло би то стати ся лиш тогди, коли би в краю заведено два намістництва, два висші краєві суди і взагалї подвійну адміністрацию. Під взглядом язиковим не можуть Чехи також нїколи удержати єдности. Один язик урядовий для всїх урядів просто неможливий. Треба для того числити ся з істнуючими відносинами і потребами людности.

В італїяньскім парляментї поставлено інтерпеляцию в справі хіньскій а на жадане президента міністрів відрочено дискусию над тими інтерпеляциями до слїдуючого засїданя. Перед тим однакож міністер справ заграничних Каневаро зложив коротку заяву, поясняючу справу єго одвічальности в справі хіньскій і відчитав підписане підсекретарем державним в кабінетї Рудінїго, Боніном, письмо міністра справ заграничних до тодїшного міністра маринарки з завізванем до него, щоби він студиював справу хіньску. Каневаро заявив при тім, що полїтика теперішного кабінету супротив Хіни єсть продовженем ініцїативи попередного кабінету. На вчерашнім же засїданю президент кабінету Пеллю вказав насамперед на то, що в палатї послів витворила ся досить сильна меншість противна акциї правительства в Хінї, а відтак заявив, що для правительства єсть то несподїванкою, що против него настала опозиция. Правительство не може згодити ся на то, щоби відкликати кораблї з хіньских вод і щоби ся справа стала ся предметом ухвалы палати, бо то не далось би погодити з честию краю. Правительство уважало для того за свій обовязок вручити короледи свою димісию. Король застеріг собі рішенє. Президент міністрів просить длятого палату, щоби она аж до рішення короля перервала свої роботи. Ся заява зробила в палатї глубоке вражінє і засїданє закрито серед загального поруше́ня.

З Манїлї наспіла вість, що Аґінальдо предложив Американцям зложенє оружия і застановлене кроків воєнних під услівєм, що буде оголошена независимість Филипинів під протекторатом Сполучених Держав північної Америки. Ґен. Отіс знов доніс до Вашінґтону, що репрезентанти повстанців домагали ся розєму на три недїлї, щоби міг зібрати ся конґрес Филипинців, котрий би ухвалив, чи має ся вести війна, чи мають бути предложені услівя мира. Ґен. Отіс дав на то жадане відмовну відповідь, обіцяв однакож безусловну амнестию тим, що зложать оружиє.

Рух еміґраций́ний.

Міністерство справ внутрішних дістало від віцеконсуля в Куритибі в Бразилії вість, з котрої показує ся, що там знайшло ся кількох

---

21)

ІНДИЯ, ЄЇ НАРОДИ І ЇХ ІСТОРИЯ.

(Після Пфлюк-Гартунґа, Танєра, Веґенера і др. зладив К. Вербин).

XII.

Стара королївска резиденция і нинїшне місто Канді. — Історичні згадки. — Найсьвятїйша сьвятощ будгізму. — Сьвятий зуб і єго істория. — Богослужене в сьвятини і процесия з сьвятим зубом. — Сьвятий зуб а король Сіямский.

(Дальше).

Европеєць може лиш дуже рідко коли побачити сьвятий зуб; бонзи не показують єго нікому, хиба що то який князь з пануючої в Европі родини. Однїсенький раз удало ся єго відфотоґрафувати, а то тогди, коли в Канді гостив Сіямский король, і той зуб виймлено із єго схову. Але часом — хоч також дуже рідко — може й якомусь звичайному подорожному удати ся побачити бодай ту ослону, в котрій знаходить ся славна будгайска сьвятощ. Одним з таких щасливих був також нїмецкий подорожник др. Веґенер. Він був на будгайскім богослуженю, підчас котрого ту сьвятощ виносять, і так про то розповідає:

По парнім дни, що заєдно грозив дощем, як раз коли заходяче сонце облило мов золотом цїле небо своїм сьвітлом, доходив я поперез площу, зарослу травою, до порталю сьвятинї. Будинок то не великий і малої артистичної вартости. Через камінну, сїру від старости браму, украшену двома релєфно виризьбленими малими слонями, входить ся на камінний міст над широким ровом, що іде доокола сьвятинї, а відтак іде ся в гору по камінних сходах до присїнка сьвятинї.

Щоби вірних відповідно настроїти, знаходять ся понад входом до сьвятинї ряди образів, намальованих на стінї, представляючих всїлякі муки, які ждуть на тамтім сьвітї всїх тих, що дістануть ся до пекла за то, що не сповняли заповідий Будги. Я — каже Веґенер — придивив ся тим малюнкам на другий день докладнїйше. Зелені як трава чорти, вишкіривши страшні зуби, печуть грішників на рожни, ріжуть пилками на двоє живе тїло, розтискають межи скалами і т. д. Всї тоті малюнки такої простої роботи, що кождого Европейця, котрий на них дивить ся, мимо волї сьмїх бере. Але бідних перепуджених Сінґальців, котрі і без того через цїле своє житє мусять боятї ся всїляких чортів та злих духів, тоті страшні образи мабуть ще й в снї мочать.

Цїла сьвятиня як і само богослужене, котрому я придивив ся, виглядали дуже нужденно, а навіть в наслїдок недбалого поступованя будгайских черцїв, мали в собі щось для наших чувств просто неповажного. А мимо того був у тім всїм якийсь настрій релїґійний, котрого би менї не хотїло ся забути. Таки то щось значило бути в сьвятини сьвятого зуба межи будгайскими богомольцями, а будгайске богослужене з своїм цьвітовим обрядом, має бодай в дусї тїлько поезиї в собі, що навіть той дуже простий спосіб єго виконуваня не може єї зовсїм затерти.

В присїнку освіченім кількома слабо сьвітячими лямпами, повитав мене солодкий, майже запаморочуючий запах. Тут продають торговцї на малесеньких або більших плетених або ріжблених тарельчиках цьвіти, котрі складають ся на олтари на жертву. По найбільшій части єсть то малий білий цьвіт подібний до цьвіту лїлї, котрий приносять богам на жертву. Запах того цьвіту, котрий і називають цьвітом сьвятинним, єсть подібний до ясміну але дуже сильний і приємний а так характеристичний, що єго довго не можна забути. Але крім того приносять ще й инші всїлякого рода цьвіти як н. пр. льотос, рожі, хорошенькі цьвіти пальми арека і богато инших менї не звістних по імени. Цьвіти тї укладають на тарельчиках так ґустовно, що они виглядають як би полумиски з тортами.

З присїнка виходить ся другою брамою украшеною всїлякими різьбами і зубами слонів

аґентів, котрі в спілці з аґентами: Місльром в Бремі і Ґерґолетом в Генуї (Дженові) лагодять масову еміґрацию галицких селян до Бразилії і розпускають вісти, що на кольонізацию, як і на продаж суть ґрунти приватних людий, та що они вже поровмірювані. Ті бразилійскі підручники аґентів заложили вже господу для сподіваних галицких еміґрантів. Ґерґолет навіть мав вже замовити собі товмача для руских селян з Галичини, котрих ніби то тисячі мають їхати через Генуу до Парани.

Як би то все була правда — каже віцеконсуль — і тисячі селян дались би завабити до Бразилії, то тут ждала би їх найбільша нужда. Ані централне, ані провінціональне правительство не має тепер для приходячих сюди кольоністів нічого до роздачі. Правительство в Куритибі, з причини своєї фінансової нужди, відкликало сими днями всіх директорів нових кольоній. Оно вже не має ніяких виміряних ґрунтів, а тих 10 руских родин, що прийшли сюди в січни сего року, і котрих відвезено на кольонію до Ріо Кляро, блукають, не діставши обіцяної землі. Правительство попродало минувшого року ті бараки, які виставлено було для поселенців ще в 1895 р. Словом, кождий поселенець, що прийде до Парани, мусить хиба сам собі помагати. Навіть і то не правда, що правительство відмірить кождому, хто тут прийде, землю, бо оно навіть не має людий до того, щоби показати новим кольоністам хоч би й невідміряну землю серед неприступних пралісів.

Що до приватних земель які аґенти захваляють до купна, то віцеконсуль констатує, що властителям розходить ся лиш о то, щоби они добре продали ґрунти. Они жадають за льот (25 гектарів або 45 морґів) досить лихої землі, за котру правительство по 7 роках бере 500 мільрейсів (250 зр.), аж 2500 мільрейсів (1250 зр.) а при теперішнім ладі в Бразилії, може купуючий, скоро не сповнить трудних условий купна, легко стратити і землю і гроші. Кольонізация була би тут добра хиба тогди, як би до неї взяло ся сильне капіталом не бразилійске товариство. Як би мало людий приходило з Галичини, то правительство не противило би ся, але оно і тим кольоністам ані не відмірює землі ані не будує доріг. Супротив масової вандрівки було би бразилійске правительство безрадне а еміґрантів ждала би лиш нужда і погибель.

Новинки.

Львів дня 4-го мая 1899.

— Іменованя. Ц. к. Директор прокураториї скарбу у Львові іменував канцелістів Стан. Сливиньского і Кар. Винярского канцелярийними офіциялами.

— Доповняючий вибір одного члена ради повітової в Калуши з ґрупи громад міских, розписала Президия ц. к. Намістництва на день 15 червня с. р.

— Є. Е. п. Президент висшого суду краєвого др. Ткоржницкий виїхав на візитацию судів. Заступає его віцепрезидент п. Дилевский.

— Підвисшенє кари. Задля відклику станиславівского прокуратора підвисшив висший суд краєвий Матильді Ланцевичівній за улекшенє утечи увязненому за обманьство Коритовскому, кару двох тиждних на три місяці вязниці, а співобжалованому Ульрайхови з шість тиждні підвисшив на три місяці.

— Виділ самбірскої філії „Просьвіти“, бачучи потребу розбудженя більшого житя просьвітного в своїм повіті, устроїв віче господарско-промислове, на котрім увзглядненo найважнійші справи господарскі, як добір насіня під засів, важність садівництва і справи економічні, а крім сего призначено до розльосованя добірне насіне ячменю і 20 щеп добірних яблунь. Виклад на тему добору насіня держав Вп. Хлопецкий, практичний ґазда, котрий не з теориї лишень, але сполучив виучену теорию з практикою, підніс вагу добору насіня, вказав на шкоди, які ґазда поносить, не дбаючи о добір насіня, особливо при закупні у гандлярів і т. п. — Всесторонно оброблений виклад викликав живу дискусию, в котрій пояснено неодну справу, дотикаючу засіву. Проїзджаючого через Самбір і доокольчні села здивує величезна скількість верб, — що скількість? ліси верб, котрими засаджені великі простори. Як в других сторонах подибле ся бодай малі сади, в котрих знайде ся добірна яблоня або груша, так тут сади в охрестности Самбора належать до рідкости. Дивуватись і жалувати треба, що в так придатній околиці під дерева овочеві марнує ся місце на плекане верби, з котрої хосен в порівнаню до хісна з садовини дуже маленький. Аби звернути увагу членів на сю неприродну обставину, закуплено 20 щеп добірних яблунь для розльосованя, а виклад: як закладає ся сади, як сїє ся зернівки, як щепить ся, та який хосен можна мати з садовини, держав професор господарства п. І. Сілецкий. Виклад сей заняв присутних, они радо приглядались оказам, принесеним до демонстрованя, і випитувались о різні подробиці. — З огляду, що два ті реферати і дискусия заняли много часу, відпав третий виклад економічний.

— Льокальні поїзди. Ц. к. Дирекция зелізниць державних у Львові доносить, що від 7 мая до 10 вересня включно, будуть курсувати між Львовом а Б р у х о в и ч а м и льокальні поїзди: ч. 2253 А. (відходить зі Львова о годині 5, мінут 50 рано), ч. 2254 А. (приходить до Львова о годині 6, мінут 50 рано); ч. 2257 (відходить зі Львова о годині 3, мінут 26 пополудни), що дня; від 7 мая до 10 вересня включно поїзд ч. 2255 (відходить зі Львова о годині 2, мінут 15 по полудни) тілько в сьвята і в неділі, від 7 мая до 30 червня і від 16 серпня до 10 вересня включно поїзд ч. 2260 (приходить до Львова о годині 8, мінут 15 в вечер), а від 1 липня до 15 серпня поїзд ч. 2260 А. (приходить до Львова о годині 8, мінут 34 в вечер) що дня.

Між Львовом а З и м н о ю - В о д о ю будуть курсувати від 28 мая до 10 вересня включно льокальні поїзди ч. 31 (приходить до Львова о годині 7, мінут 10 рано), і поїзд ч. 32 (відходить зі Львова о год. 3, мінут 20 по полудни). — Час приїзду і від'їзду поданий після годинника середно-европейского; потрібні розклади їзди оголошені плякатами. — Звертає ся увагу, що карти їзди до тих поїздів льокальних можна набути також в ц. к. зелізнич. інформацийнім бюрі (улиця Красіцких, ч. 5, будинок Дирекциї зел. держ.) в годинах урядових, а іменно в будні дні від години 8 рано до 3 по полудни, а в неділі і сьвята від год. 8 рано до 12 в полудне.

— Виділ руского товариства педаґоґічного у Львові оповіщує: З днем 1 н. ст. вересня 1899 засновує виділ руского Товариства педаґоґічного свій виховавчий Інститут для дівчат у Львові. Услівя подібні як в інституті під покровом сьв. О. Николая для хлопців при улици Театиньскій, ч. 19. Близші і докладнійші услівя, склад комітету, що наглядати-ме сей інститут, імя учительки евентуально Василіянки, що буде настоятелькою інститута з рамени виділу, подасть виділ пізнійше до відомости. Позаяк від числа зголошень залежать розміри, в яких се заведенє увійде в житє, длятого підписаний виділ просить на-разі Р. Т. Родимців, щоби найдальше до 15 н. ст. червня сего року зволили подати виділови до відомости: чи і кілько дівчат думають поміститн в згаданім інституті з початком 1899/900 року шкільного. При сїй нагоді виділ подає також вже тепер до відомости Р. Т. Родимців, що з початком 1899/900 року шкільного відкриває в своїй виділовій школі клясу другу, взглядно шесту виділову.

до малого будинку, в котрім ховають сьвятий зуб. Нараз роздав ся із сего будинку пронизуваючий голос такий страшно виючий, як би заскомлив якийсь пес з пекла. Зацікавлений увійшов я крізь браму, але побачив там лиш малу нужденну комірчину з побіленими стінами, з котрої вузкими деревляними сходами треба було іти на гору. Коло тих сходів стояв брунатний хлопчиско від сьвятині з мушлею в руці, з котрої добув того страшного голосу, очевидно на знак, що богослуженє зачинає ся. Разом з кількома богомольцями, що несли цьвіти на жертву, пољіз я відтак до горішної комори. Она могла мати може 10 квадратових метрів; єї стіни були помальовані ріжними красками і будгайскими малюнками, котрі трудно зрозуміти. Тут стояло може яких 20 богомольців, людий бідних, всїлякого віку, мужчини і женщини та чекали в побожнім мовчаню тої хвилї, коли їх по одному впустять крізь ворота украшені різьбою з слоневої кости до осьвятої сьвятих. На якійсь ґалерийці, до котрої входило ся бічними дверцями, сиділо кількох брунатних людий трохи на потемки на решітці та на якихсь дзвиних металевих обручках. Богомольці мали в руках крім тарельчиків з цьвітами ще й позапалювані сьвічки. Якась стара бабуся ходила з посудиною, в котрій була сьвячена вода, від одного до другого та кропила нею цьвіти.

Тимчасом приступив до мене біло убраний духовник з красною бородою і став дуже чемно пояснювати мені по анґлійски. З особливою гордостию показав він на кількох людий високого росту з плоским лицем монґольским як би вирізаним із жовто брунатного дерева; то богомольці з горішної Бірми, що прийшли поклонити ся сьвятому зубови. Коли я его спитав, чи вільно мені приступити до святая сьвятих з цьвітами на жертву, сказав він що можна. Я купив тогди за кілька пентів тарельчик з цьвітами і мене впустили зараз поза чергою через маленьку побічну комірчину та повели до трохи більшої дуже слабо осьвітленої, що знаходить ся ще перед самою сьвятая сьвятих. Тут лежало кількоро скорчених людий лицем до землї та шептали молитви, а з переду представляв ся свого рода живописний образ, який могла би віддати лиш хиба штука якого Рубенса: Низькі каблуковаті ворота, що ведуть до сьвятая сьвятих, заслонені лиш занавісою з жовтого шовку, крізь котру пробивало ся слабе сьвітло. З правого боку, опертий об чудно різьблений стовп від воріт стояв неповорушно в несьвідомо живописній поставі красний, темнобрунатний сінґальский молодець, котрого як би виполіроване бронзове тїло сьвітило ся при блеску слабого сьвітла. Він підніс руку в гору і держав на долони свій тарельчик з цьвітами. Але він мусїв ще зачекати, бо духовник повів насамперед мене відсунувши на бік занавісу.

Отже то сьвятая сьвятих, де знаходить ся сьвятий зуб! Вузка комната осьвітлена слабо кількома лямпами і криво вправленими сьвічками стеариновими, в котрій порало ся двох старих черців в жовтих тоґах. Я мусїв покласти свої цьвіти власною рукою на вільне ще місце на півкруглім срібнім престолі, котрі відтак один з черців став докладати до перекрасного, вже розпочатого на олтари взірця. По за сим срібним престолом стояла велика тяжка замкнена клїтка з грубих зле позолочених чи бронзованих зелізних штаб, а в ній, як кажуть, золота може на метер висока шафка в виді „даґоби“ [1], в котрій єсть схований сьвятий зуб. На тій шафці були понавішувані всїлякі шнурочки та золоті ланцухи украшені многими дорогоцінними каменями. Осередок сих понавішуваних предметів творила золота пава з крилами, в котрих було повно всїлякого дорогого каміня а котра в своїм дзюбі держала свобідно звисаючий рубін.

Золота даґоба, яку тут перед собою видів, а котру чернець скапуючою стеариновою сьвічкою осьвічував зі всїх боків, єсть впрочім лиш послідною із тих семи бань, з котрих — як кажуть — одна дорожша як друга. Послідна баня, в котру вже зуб дїйстно вправлений, має вид золотого, рубінами посипаного льотосового цьвіту.

Запаморочений запахом цьвітів вийшов я із сьвятої сьвятих в супроводі біло убраного духовника а якийсь брунатний чоловік посьвітив мені смолоскипом на сходах та межи калабанями, які були поробили ся від дощу на подвірю сьвятині.

[1] Даґоба — від сінґальского слова „даґаба“ називає ся місце в середині якогось нагробника, де знаходять ся мощі якогось індийского сьвятого, особливо-же самого Будги. Тоті нагробники називають ся „топи“ (від санкритского слова „ступа“ і бувають стіжковаті або подібні своєю будовою до дзвонів; їх кладуть звичайно на гробах. Топи знаходять ся найбільше в Індиї, але також і в Афґаністані, а навіть в полудневих сторонах російской Азиї.

— **На одну одноразову стипендийну запомогу** в висоті 80 зр. а. в. імени фундатора, не желаючого ни тепер виявленя свого імени, оголошуе ся сим конкурс з речинцем по день 31 мая 1899. Подавати просьби можуть, через універси-тецкі власти до управляючого совіта „Народного Дому“ у Львові, котрому прислугуе право наданя тої стипендийної запомоги, студенти медицини львівского або других университетів в Австро-Угорщині, котрі викажуть ся, що они рускої народности і гр.-кат. обряду, бідні, морально ведуть ся і науках хорошо поступають.

— **Гради** навістили в послідних днях цьвітня деякі околиці Галичини. І так дня 28 і 29 цьвітня падав град в повіті коросняньскім, березівскім і сяніцкім, дня 28 в околици від Риманова до Березова, дня 29 на просторі від Івонича до Ряшева. Гради були значні, величини волоского оріха, наробили шкоди в озиминї і розсаді, і лише завдяки тому, що не було вітру, засіви не знищені цілковито.

— **Сніги** упали тепер в цілій верховині над Прутом.

— **Кровавий напад.** У Львові в ночи з вторка на середу під зелїзничим мостом на Замарстинові напали незвістні злочинці на Адольфа Бялка, робітника і тяжко его покалічили ножами. Причина нападу незвістна.

— **Смерть на перегонах.** В суботу підчас кіньсчих перегонів в Аляг коло Будапешту погиб граф Йосиф Баворовский в 36-тім році житя. Кінь, на котрім він біг до мети, спотикнув ся на однїй баррері, відтак тягнув упавшого їздця ще яких 30 метрів і при тім розбив ему копитами голову. Гр. Баворовский мимо скорої лікарскої помочи до кількох хвиль закінчив житє. Наполохана публика кинула ся на місце катастрофи і музика перестала грати. Мимо того перегони докінчено, хоч ще лучило ся кілька поменших пригод, що закінчили ся покаліченем. Погибший був сином гр. Вяч. Баворовского і Софії з Старженьских і від кількох літ жив на Угорщині в Гакош-Бальота, де удержував стайню коний для перегонів. Отець его власти тель Колтова коло Золочева, давав ему річну ренту 20.000 зр. Тіло небіжчика перевезено до Колтова. Одинокий его брат гр. Михайло Баворовский унаслідить тепер ціле мілїонове майно.

— **Малий подорожник.** В Іркуцку перебував тепер чотирнайцятьлїтний хлопець, Григорий Арадов, родом з тамбовскої ґуберниї, котрий від 11-го року житя по смерти матери і по окінченю народної школи подорожує по цїлій Росиї. Був на Кавказї, в середній Азиї, Кримі, якийсь час був в Александриї, в Индиї, на Яві, в Константинополи. Хлопець есть пристрастним любителем ґеоґрафії, але учить ся еї не з книжок, лише — як видко — практично. Подорожі відбувае переважно пішки, рідше зелїзницями, з тої причини, що его каса звичайно пуста.

— **Намірене самоубийство.** Генрик Фіялко, окінчений правник в Кракові, положив ся оногди на зелїзничі шини на стациї Бонарка-Подгурже-Плашів. Машина надходячого поїзду відкинула Фіялька на бік і зранила легко в шию. Житю Фіялька не грозить небезпечність.

— **Помер** в Загайполи під Коломиею Франц Ясиньский, властитель більшої посілости і бувший маршалок коломийскої ради пов тової, в 85-тім році житя.

Конкурс.

I. Виділ Руского Товариства педаґоґічного у Львові (Народний Дім) засновуе з днем 1. вересня 1899 виховавчий інститут для дівчат у Львові і пошукуе настоятельки до веденя тогож інститута. Услівя: мае нею бути укваліфікована учителька з іспитом до шкіл народних і виділових (можливе доповненє іспиту до шкіл виділових в протягу року, особа літ 20—40, рускої народности і руского обряду. Обовязки: релігійно-моральне веденє дівчат, надзір домовий, контроля над наукою (удїлюваною осібними учительками) і одвічальність за веденє інститута перед комітетом. За те жертвуе Виділ: відповідне помешканє, ціле удержанє і 200 зр. річно. Можливі окремо ремунеровані лекциї в рускій приватній школї виділовій у Львові. Близшої інформациї удїлить голова Товариства п. директор Харкевич. Речинець до 1. червня 1899 р.

II. Комітет інститута Руского Товариства педаґоґічного для дівчат під покровом сьв. О. Николая у Львові пошукуе господинї до заряду домом і кухнею. Услівя: вік 30 до 45 літ, нагляд над порядком домовим і над кухнею; за те: ціле удержанє, мешканє і до 10 зр. місячно. Близшої інформациї удїлить член комітету п. Кость Паньківский ул. Театральна 19 у Львові. Речинець до 1 червня 1899.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщуе: На представленє інтересентів продовжило ц. к. міністерство зелїзниць в порозуміню з міністерством скарбу, рескриптом з дня 16 цьвітня 1899 ч. 16456 оповіщений у Вістн. розп. д. з дня 15 цьвітня 1898 ч. 48 речинець до уживаня листів перевозових старого виданя по конець жовтня 1899. В тім часї можна отже уживати бланкетів старого виданя а то не тільки при наданю посилок до стаций зелїзниць австрийских, але також внаслідок порозуміня ся з кор. угор. міністерством торговлї, до стаций зелїзниць угорских.

— **Північно-німецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною.** З днем 1. мая 1899 входить в житє додаток VI до тарифи часть II, зшиток 3.

Курс львівский.

Дня 3-го мая 1899.	платять зр. кр.	жадають зр. кр.
I. Акциї за штуку		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	385·—	395·—
Банку кред. гал. по 200 зр. . .	—·—	—·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	292·—	295·—
Акциї гарбарнї Ряшів	205·—	212·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	258·—	265·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	96·50	97·20
Банку гіпот. 5% преміов. . . .	110·20	110·90
Банку гіпот. 4½%	100·00	100·70
4½% листи застав. Банку краев.	—.—	—·—
4% листи застав. Банку краев. .	98·—	98·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . .	97·50	98·20
„ „ 4% льос. в 41 літ.	97·50	98.20
„ „ 4% льос. в 56 літ.	95·90	96·60
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	98·10	98·80
Облїґи ком. Банку кр. 4% II ем.	102·50	—·—
„ „ „ „ 4½%	100·50	101·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	97·50	98·20
Позичка краев. з 1873 по 6%	104·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	97·20	97·90
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94·40	95·10
IV. Льоси.		
Міста Кракова	26·75	28·—
Міста Станиславова	53·—	—·—
Австр. червон. хреста (Курс віденьский)	20·30	20·70
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский)	11·20	11·70
Італ. черв. хреста (Курс віденьский)	11·—	12·—
Архікн. Рудольфа (Курс віденьский)	28·—	—·—
Базиліка (Курс віденьский)	6·90	7·15
Joszif (Курс віденьский)	3·70	4·40
Сербскі табакові (Курс віденьский)	4·25	5·25
V. Монети.		
Дукат цїсарский	5·64	5·74
Рубель паперовий	1·27	1·28
100 марок німецких	58·80	59·15
Доляр америк.	2·40	2·50

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 4 мая. Ческа праса доказуе, що ситуация в найблизшім часї поправить ся знову в користь правиці.

Відень 4 мая. Вчера відбула ся в Інсбруку конференция італїяньских і німецких мужів довіря в Тироли в справах автономії.

Рим 4 мая. Загально припускають, що король поручить місию утвореня нового кабінету Пеллю'ви.

Рим 4 мая. На зборах около 50 послів з ґруп крайної лївиці ухвалено поборювати войскову і кольоніяльну політику правительства.

Софія 4 мая. Півурядово заперечують вість, подану заграничними ґазетами, мов би князь Фердинанд зробив процес свому тестеви кн. Пармиi, що по смерти княгинї болгарскої не хоче князеви виплачувати ренти, застереженої в контракті супружескім.

Раз до року, в серпни, виставляють ту сьвятощ публично і відправляють з нею великі процесиї. В день такого торжества запалюють вечером множество ляипок понавішуваних попід широким дахом сьвятині. Сотки тисячів людий сходить ся під ту пору до Канди не лиш з цїлого острова, але й з Індиї та Бірми а навіть Сіяму, щоби тут поклонити ся сьвятому зубови і зложити в жертві цьвіти та овочі. Підчас таких процесий грають також велику ролю сьвяті слонї; їх убирають дуже красно, на найбільшого з них кладуть золоту шафку з сьвятим зубом і так обносять его. Попереду поступають сьвященослужителї в своїх урядових одежах, чортополохи відправляють релїґійні танцї а побожний нарід бе поклони і чуе ся щасливим, що міг бодай з близька бути коло сьвятого зуба.

До характеристики цїлого будгайского культу сего сьвятого зуба мусимо тут ще розповісти подію, яка стала ся перед кількома лїтами. Коли Сіямский король Чуляльонґкорн в 1897 р. вибирав ся в велику подорож до Европи, вступив по дорозї також до Кольомбо, а звідси поїхав до Канди, щоби тут яко будгайский монарх поклонити ся сьвятому зубови і очевидно зложити жертву самій сьвятощи а духовникам дати королївскі дарунки. З великим походом вибрав ся він до сьвятинї, чотирнайцять людий несло его дари, дорогоцїнні золоті і срібні посудини, брокатові і шовкові матерії а може також і готівку для сьвятинї і еї сьвященослужителїв, що з глубокою покорою дожидали монарха при входї.

З великим торжеством і як найбільшою церемонією виймлено сьвятий зуб із шафки і відкрито его, а король віддавши ему глубокий поклін сягнув рукою по сьвятощ мабуть чи не длятого, щоби дізнати еї чудотворної сили. Але тогди виступив старший сьвященослужитель, під котрого окремим дозором стоїть сьвятий зуб і не позволив королеви взяти его до руки: покланяти ся вільно, але не брати до рук! Король почув ся оскорбленим таким поступованем старшого духовника. Він дав знак і дарунки запаковано назад та винесено із сьвятинї в такім самім походї, як несено туди.

Король вернув назад до своєї кватири — до готелю Queen — і дарунки призначені для сьвятинї запаковано назад. О тім мабуть довідали ся духовники, бо прийшли довгим рядом перед готель і тут перед самим входом поклали ся на землю та лежали якийсь час лицем до землї і шептали молитви, як би хотїли переблагати короля. Коли же то нічого не помагало, з'явили ся в процесиї сьвяті слонї а з ними і чортополохи, котрі при страшенній музиці підскакували і танцювали та витинали всілякі гопки, щоби лиш відогнати злих духів, які влізли в короля; король по їх думці очевидно збісив ся! Але тоті біси, видко, були такі дуже недобрі, бо король сидів спокійно при обіді (за одну особу платив на наші гроші по 60 зр. не вчислюючи в то напитків) та заїдав смачно шпараґи і попивав дорогі вина а на слонів, чортополохів і духовників навіть не подивив ся. На другий день він поїхав а з ним і его дарунки.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Оголошене.

Загальні Збори Повітового Товариства задаткового **в Бережанах,** товариства зареєстрованого з обмеженою порукою, відбудуть ся дня **18-го мая 1899** о годині 10-ій перед полуднем в сали Ради повітової, на котрі Совіт управляючий П. Т. Членів запрашає.

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

1. Справоздане Дирекциї з діяльности за рік 1898.
2. Справоздане Совіта управляючого з рахунків за р. 1898 і внесене уділеня Дирекциї абсолюториї з чинностий і рахунків.
3. Внесене Совіта управляючого що-до розділу чистого зиску з р. 1898.
4. Внесеня членів.

Бережани, дня 2-го мая 1899.

Презес. *О. Богдан Кордуба.* Секретар. *К. Трачевский.*

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).